

Aan:
de heer R.A.A. Bosch

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 25 oktober 2022
Ons kenmerk 43/5.6/2022001505
Behandeld door team Water, Bodem en Milieu (0592) 36 55 55
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde
over leveringszekerheid drinkwater

Geachte heer Bosch,

In uw brief van 26 september 2022 stelde u een aantal vragen over leveringszekerheid van drinkwater. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het rapport van de Vewin?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Zo ja, hoe beoordeelt het College de bevindingen voor de provincie Drenthe?

Antwoord 2

Het waterbedrijf WMD Drinkwater NV heeft voldoende ruimte in de vergunningen om te kunnen voldoen aan de vraag. Dat geldt ook voor de vergunning Havelterberg van Vitens voor de levering van drinkwater in Zuidwest-Drenthe.

Een klein deel van Noord-Drenthe wordt voorzien van drinkwater door het Waterbedrijf Groningen (WBG). Het WBG kampt wel met een tekort in de zogenaamde operationele reserve.

Vanwege het feit dat het WBG twee grote grondwaterwinningen en een oppervlaktewaterwinning (de Drentsche Aa) in Drenthe heeft, werken wij nauw samen met de provincie Groningen en de twee waterbedrijven om aan de toekomstige vraag naar drinkwater voor huishoudelijk gebruik te kunnen blijven voldoen.

Voor de langere termijn hebben wij in ons Regionaal Waterprogramma 2022-2027 strategische voorraden vastgelegd. Het gaat hierbij om gebieden waar op basis van onderzoek gebleken is dat uitbreiding van grondwaterwinning mogelijk en haalbaar is.

Vraag 3

Hoeveel ruimte is er in Drenthe om de winningscapaciteit nog uit te breiden?

Antwoord 3

Op basis van het landelijk afgesproken scenario voor de groei van de vraag naar drinkwater van 25% in 2050 zijn Aanvullende Strategische Voorraden in het Regionaal Waterprogramma opgenomen. Op basis hiervan is er ruimte om de vergunningen met 12 miljoen m³/jaar uit te breiden. Dit is voldoende om aan een mogelijke ontwikkeling van de vraag te kunnen voldoen.

Op twee locaties van de WMD wordt een uitbreiding van de vergunning met 1 tot 3 miljoen m³/jaar voorbereid, namelijk bij de bestaande winningen Beilen en Holtien (bij Hoogeveen). De capaciteit van de uitbreiding wordt bepaald op basis van nader onderzoek.

Bij de grondwaterwinning De Groeve van het WBG is een uitbreiding van de vergunning met 2 miljoen m³/jaar in voorbereiding.

Vraag 4

Wat is de doorlooptijd van vergunningverlening in Drenthe en hoe weegt de provincie bij vergunningverlening de belangen tussen leveringszekerheid op langere termijn en eventuele nadelige gevolgen voor de natuur en de leefomgeving?

Antwoord 4

Het realiseren van een nieuwe grondwaterwinning voor de openbare drinkwatervoorziening vraagt vijf tot tien jaar. De looptijd is afhankelijk van de vraag of het een geheel nieuwe locatie betreft of een uitbreiding van een bestaande locatie. De tijd gaat zitten in de voorbereidende onderzoeken, milieueffectrapportage, de vergunningsprocedure, eventuele beroepsprocedures en uiteindelijk de realisatie van de locatie met grondverwerving en bouwen van het pompstation.

De doorlooptijd van de formele procedure van vergunningverlening is zes maanden. Deze termijn kan eenmalig met zes weken worden verlengd.

De provincie is het bevoegde gezag.

De effecten van grondwaterwinning op de omgeving worden zoveel mogelijk voorkomen door een uitbreiding zo goed mogelijk in het watersysteem in te passen en/of door maatregelen die het effect verminderen.

Indien negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden niet (volledig) uitgesloten kunnen worden, volgt de ADC-toets (Wet natuurbescherming).

Deze toets omvat de volgende voorwaarden:

A: er zijn geen alternatieven;

D: er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;

C: de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Hierbij is in de Drinkwaterwet vastgelegd dat bestuursorganen bij de uitoefening van bevoegdheden en toepassing van wettelijke voorschriften de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening als een dwingende reden van groot openbaar belang beschouwen.

Vraag 5

Hoe verloopt de afstemming tussen de provincies Groningen en Drenthe, het waterbedrijf Groningen en de waterschappen over het verbeteren van de waterkwaliteit in het Drentsche Aa-gebied om de drinkwatervoorziening van Groningen te verzekeren?

Antwoord 5

In onze brief van 5 september 2022 hebben wij u geïnformeerd over het Uitvoeringsprogramma Oppervlaktewaterwinning Drentsche Aa (UPDA). Het UPDA is het resultaat van een goede samenwerking met het WBG en het waterschap Hunze en Aa's. Uit het rapport blijkt echter dat gewasbeschermings- en onkruidbestrijdingsmiddelen nog steeds een probleem vormen voor de drinkwaterwinning in het Drentsche Aa-gebied. Over het vervolg zullen wij u voor het eind van dit jaar nader informeren.

Vraag 6

Kan het college aangeven of, en zo ja: hoe de leveringszekerheid van water verwerkt is in de woningbouwplannen voor Drenthe?

Antwoord 6

In het scenario voor een mogelijke ontwikkeling van de vraag als basis voor de Aanvullende Strategische Voorraden is rekening gehouden met een groei van de bevolking. Afgelopen jaar hebben de gemeenten inzicht gegeven in hun woningbouwprogrammering. Waar gemeenten locatiekeuzes maken of gemaakt hebben, worden belemmeringen in beeld gebracht, waar aansluitingen en wingebieden deel van uitmaken.

Vraag 7

Welke maatregelen kan de provincie nemen om de vervuiling van water te stoppen?

Antwoord 7

In het Uitvoeringsprogramma grondwaterbescherming Drenthe 2020-2025 is beschreven hoe we samen met drinkwaterbedrijven, waterschappen, de gemeenten en de landbouwsector zorgen voor duurzaam, schoon en veilig drinkwater in Drenthe. Het gaat hierbij om een set van 23 maatregelen gericht op preventie en risicobeheersing. De uitvoering van de maatregelen is vastgelegd in de Intentieverklaring 'Naar een duurzame drinkwatervoorziening in Drenthe', die door de betrokken partijen is ondertekend. Daarnaast zijn we afhankelijk van het rijksbeleid rondom gewasbescherming en meststoffen.

Vraag 8

Bent u bereid om hierover zo spoedig mogelijk in gesprek te gaan met de waterbedrijven en de waterschappen om tot realistische oplossingen te komen?

Antwoord 8

In het kader van het Uitvoeringsprogramma grondwaterbescherming voeren wij regulier overleg met de waterbedrijven op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Bovendien is de bescherming van de grondwaterwinningen voor de openbare drinkwatervoorziening een opgave in de Europese Kaderrichtlijn Water en in het 7^e nitraatactieprogramma. Beide worden opgenomen in de uitwerking van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. In het Drents Wateroverleg geven wij invulling aan de sturende rol van water en bodem, waarbij een goede inpassing van de grondwaterwinningen voor de openbare drinkwatervoorziening en de bescherming daarvan onderdeel zijn van de uitwerking. Het Drents Wateroverleg is gestart in 2022 na vaststelling van het Regionaal Waterprogramma in december 2021. Het advies van het Drents Wateroverleg wordt besproken in de Commissie Landelijk Gebied en wordt ingebracht als bouwsteen voor de nieuwe Omgevingsvisie (gepland voor 2023-2024).

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

md/coll.

Aan de voorzitter van Gedeputeerde Staten in de provincie Drenthe
Mevr. J. Klijnsma
Postbus 122
9400 AC ASSEN

26 september 2022

**Betreft: Schriftelijke vragen (ex art 41 Reglement van Orde) betreffende
                  leveringszekerheid drinkwater.**

Geachte mevrouw Klijnsma,

Op 26 september j.l. berichtten onder andere NRC Handelsblad en de NOS over een rapport van de Vereniging van Waterbedrijven (Vewin), waarin gewaarschuwd wordt dat als er niet snel maatregelen worden getroffen om water te besparen, watervervuiling tegen te gaan en de drinkwaterwinning uit te breiden, de leveringszekerheid van schoon drinkwater in gevaar komt.

Voldoende schoon drinkwater is een primaire levensbehoefte. Volgens het rapport loopt echter het drinkwatersysteem in verschillende regio's nu al tegen zijn grenzen aan.

De waterkwaliteit verslechtert en de grote woningbouwopgave, de toenemende perioden van droogte én stijgende waterverbruik door bedrijven zet ook de beschikbaarheid van voldoende water onder druk.

Volgens het rapport komt ook Drenthe vóór 2030 de leveringszekerheid in gevaar als er nu geen maatregelen worden genomen.

De provincie is het bevoegd gezag voor vergunningverlening voor het aanboren van nieuwe waterbronnen.

Waterwinningsbedrijven wijzen erop dat vergunningverlening te traag verloopt en dat de capaciteit niet altijd volledig benut mag worden.

Meer waterbronnen aanleggen heeft echter ook nadelig effecten op onder andere de natuur en de biodiversiteit én de leefomgeving door bodemdaling, met verzakkingen tot gevolg.

De PvdA-fractie maakt zich in toenemende mate zorgen over de beschikbaarheid van voldoende schoon water in de toekomst en de samenhangende problematiek met verdroging en bodemdaling.

Daarom heeft de PvdA de volgende vragen aan het college van GS:

1.   Heeft u kennis genomen van het rapport van de Vewin?
2.   Zo ja, hoe beoordeelt het College de bevindingen voor de provincie Drenthe?

3. Hoeveel ruimte is er in Drenthe om de winningscapaciteit nog uit te breiden?
4. Wat is de doorlooptijd van vergunningverlening in Drenthe en hoe weegt de provincie bij vergunningverlening de belangen tussen leveringszekerheid op langere termijn en eventuele nadelige gevolgen voor de natuur en de leefomgeving?
5. Hoe verloopt de afstemming tussen de provincies Groningen en Drenthe, het waterbedrijf Groningen en de waterschappen over het verbeteren van de waterkwaliteit in het Drentsche Aa-gebied om de drinkwatervoorziening van Groningen te verzekeren?
6. Kan het college aangeven of, en zo ja: hoe de leveringszekerheid van water verwerkt is in de woningbouwplannen voor Drenthe?
7. Welke maatregelen kan de provincie nemen om de vervuiling van water te stoppen?
8. Bent u bereid om hierover zo spoedig mogelijk in gesprek te gaan met de waterbedrijven en de waterschappen om tot realistische oplossingen te komen?

De fractie ziet de antwoorden op deze vragen met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens de PvdA, Rudolf Bosch